

Motion till riksdagen 2018/19:2967

av **Markus Wiechel och Paula Bieler (båda SD)**

Genomförande av tidigare tillkännagivanden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta gårdsförsäljning av lokalt producerad alkohol och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett reellt tjänstemannaansvar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hedersbrott som egen kategori i brottsbalken och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förhindra stöd till föreningar, religiösa samfund eller organisationer som sanktionerar våld och förtryck i hederns namn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett straffrättsligt ansvar för vårdnadshavare som inte förhindrar könsstympning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Bakgrund

Under riksdagsåret 2017/18 riktades ett antal tillkännagivanden från riksdagen till regeringen där förslagen inte än återkommit till riksdagens bord. Då regeringen inte har återkommit med propositioner kring förslagen föreslås några av förslagen på nytt med vissa utökade satsningar.

Gårdsförsäljning

Vi har länge fått läsa om hur de svenska bönderna får det allt svårare ekonomiskt. På grund av höga skatter, flertalet regler och en allt hårdare internationell konkurrens får svenska småjordbruk det allt svårare att hävda sig. Detaljmonopolet fick vara kvar efter att andra monopol på alkoholområdet avskaffades under 90-talet, vilket har missgynnat

småskaliga alkoholproducenter i Sverige då Systembolaget kräver möjlighet att sälja en produkt i stora kvantiteter. En förändring på detta område behövde inte vara helt otänkbar för några år sedan, men som det ser ut med denna regering finns det inte mycket hopp, till landsbygdens, kulturvännernas och turistnäringens stora besvikelse.

Redan tidigare har olika remissinstanser visat sig vara positiva till att tillåta gårdsförsäljning. Viktiga instanser som Jordbruksverket, Tillväxtverket, Lantbrukarnas Riksförbund, Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare och Företagarnas Riksorganisation har alla fått säga sitt, vilket borde tydliggöra vilka möjligheter detta kan ge. Faktum är att detta förbud kan slå hårt mot olika näringsidkare och det gynnar inte möjligheten till att nya idéer blir verklighet. Långsiktigt blir det svårare att skapa nya arbetstillfällen inom området vilket missgynnar tillväxten i områden som ofta behöver just mer företagsamhet och mer tillväxt. Utan att behöva bry sig om ett antal mellanhänder och krångliga regler kan producenter av egentillverkade alkoholdrycker distribuera sin produktion i det lokala samhället. Det är en miljövinst som dessutom kan göra den aktuella orten unik på olika sätt, och därför också gynna besöksnäringen som behöver utveckla områden som anses vara framtidsbranscher.

Gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker skulle gynna entreprenörer i hela Sverige och ytterligare sätta svensk mat- och dryckeskultur på kartan. Riksdagen bör därför på nytt ge regeringen i uppgift att återkomma med ett lagförslag där gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker tillåts för att främja en miljövänlig handel som gynnar företagande och turism.

Tjänstemannaansvar

Idag saknas möjligheter till välfungerande ansvarsutkrävande gällande hanteringen av våra offentliga resurser när det är kommunala och statliga tjänstemän som fattat beslut. Det behöver alltid finnas någon som ansvarar för våra offentliga utgifter som ju faktiskt är medborgarnas resurser. Det är viktigt för att minska politikerförakt mot våra myndigheter men även mot de som arbetar nära beslutsfattare och därmed är en viktig del av samhällsmaskineriet.

Det reella tjänstemannaansvaret avskaffades genom ämbetsansvarsreformen från år 1975. Man avkriminaliserade stora delar av det straffrättsliga ansvaret för offentligt anställda tjänstemän och ersatte tidigare bestämmelser med nya regleringar i 20 kap. brottsbalken. Dessvärre är det dock mycket ovanligt att någon alls döms efter bestämmelserna i brottsbalken, varför denna förändring saknar en reell verkan, vilket är tydligt då allt färre anställda inom offentlig förvaltning döms, samtidigt som fler anmäls för tjänstefel än tidigare.

Innan man avskaffade straffansvaret för tjänstefel, avsättning och suspension kunde fel eller försummelser i tjänsten leda till att ansvariga dömdes för tjänstefel. Straffskalan sträckte sig från böter hela vägen till fängelse. Därtill fanns möjlighet att stänga av tjänstemannen från vidare arbete, eller till och med avskeda vederbörande. Men sedan den nya lagstiftningen kan tjänstemän endast dömas för brott i enlighet med lagstiftning för privatpersoner.

Skattemedel bör hanteras med större varsamhet än det görs idag. Efter tidigare lagändringar har det ofta hänvisats till det straffrättsliga ansvar som bärs. Vi menar dock att detta inte är tillräckligt och oroas dessutom av det faktum att det straffrättsliga

ansvaret gör att lagstiftningen om tjänstefel inte längre blir applicerbar, varför regeringen bör utreda detta. Det är oacceptabelt att medborgare skattevägen tvingas att fortsätta att försörja tjänstemän som missbrukat sitt ansvar. Det bör finnas en straffrättslig påföljd, och denna ska inte ersätta tjänstefelet. Det bör likaså utredas om en person kan dömas för bägge eller om tjänstefel ska anses vara en försvårande omständighet. Likaså bör brott i tjänsten aldrig avgöras genom strafföreläggande eftersom allmänheten har rätt till insyn. Därtill måste det finnas en möjlighet till överklagande.

Riksdagen bör ge regeringen i uppdrag att återinföra ett tjänstemannaansvar i enlighet med motionens intentioner för att skärpa betydelsen av myndighetsutövningen.

Hedersrelaterad brottslighet

Att hedersrelaterad brottslighet sker i Sverige idag är något vi tyvärr måste förhålla oss till och därefter arbeta för att aktivt motverka. För att överhuvudtaget kunna bekämpa hedersrelaterad brottslighet bör vi ha en lag riktad mot just hedersproblematiken som omfattar alla typer av hedersbrott i Sverige. Istället för att förpassa några av dessa brott till kategorin våld i nära relationer bör de tilldelas en helt egen kategori i brottsbalken med andra mer effektiva straffbestämmelser riktade mot förekomsten av detta fenomen. Regeringen bör vidta åtgärder för att hedersrelaterad brottslighet ska få en egen kategori i brottsbalken, precis som samtliga av riksdagens partier utom Vänsterpartiet tidigare stått bakom genom ett tillkännagivande. Föreningar, religiösa samfund eller organisationer som sanktionerar denna typ av verksamhet bör ej heller kunna ta del av allmänna medel. Könsstympning är således också ett förhållandevis nytt fenomen som på olika sätt bör motarbetas. Regeringen bör därför säkerställa att det även finns ett straffrättsligt ansvar för föräldrar eller eventuella vårdnadshavare som inte förhindrar att könstympning av flickor sker.

Markus Wiechel (SD)

Paula Bieler (SD)